

Kraven på aktivitet ledde till skulder:

"Hur ska jag någonsin kunna

Tommy tvingades till en timmes bussresa för att sortera återvinning i en industrilokal. Annars blev han av med sitt ekonomiska bistånd. I perioder hamnade han i djupa depressioner så att han inte kunde ta sig dit. Då drog socialtjänsten in en del av pengarna. Nu har han en skuld han inte kan betala tillbaka.

I hela sitt liv har Tommy, som egentligen heter något annat, haft svårt att behålla ett jobb längre än ett år.

- När jag är deprimerad hör jag inte väckarklockan. Jag kan vakna klockan tio på kvällen och är så obrydd om världen att jag inte ringer arbetsgivaren och förklarar vad som hänt. Det kan accepteras en gång. Men händer det fler gånger får du gå, säger han.

Han beskriver sig som en ganska smart it-kille, men en felbehandlad bipolär sjukdom har lett till att han

levt på försörjningsstöd nästan hela tiden under de senaste 20 åren.

Socialtjänsten har flera gånger försökt få ut honom i arbete. Bland annat har han behövt sortera återvinning i ett industriområde en dryg timmes bussresa bort. Där delade han arbetsplats med allt från missbrukare, intellektuellt funktionsnedsatta och personer med villkorade domar.

- Det var svårt att hålla i lunchsamtal. Många förstod inte vad jag sa och det hände att folk rökte på på rasterna. Jag hittade 2 gram hasch på golvet en gång, säger han.

Tommy hade svårt att motivera sig själv att åka dit. Särskilt när han blev deprimerad. Men i stället för att någon från socialtjänsten knackade på för att få honom till jobbet, drog de tvärt av pengar från det ekonomiska biståndet.

- Om soc märker att jag har dålig

frånvaro för att jag mår dåligt psykiskt, ska de inte hota med ekonomisk stress som förvärrar det hela. Jag kan förstå att man måste sätta press på folk för att de ska jobba, men att det ska bli så mycket tryck att man blir av med halva riksnormen, det är inte okej, säger Tommy.

Väntade på instruktioner

Tre gånger blev han av med delar av det ekonomiska biståndet, enligt honom. Det ledde till att han behövde låna pengar av en släkting. Annars hade de inte haft råd med mat åt sig själva och barnen.

Men för den som enbart har ekonomiskt bistånd är det svårt att betala igen skulder.

- Tror du någonsin att vi kan betala av det? Om vi säljer en barnsäng så drar ju socialtjänsten av de pengarna från vårt försörjningsstöd. Det finns

Tommy tycker att det är fel att aktivitera personer med ekonomiskt bistånd bara för sakens skull. "Man måste ha en orsak till varför en person är på arbetsträning och veta vilken funktion den ska fylla", säger han.

Foto: Janerik Henriksson/TT

betala tillbaka?”

inte en chans i världen att vi kan betala igen den kostnaden, säger Tommy.

Förutom att jobba på återvinningen har socialtjänsten även försökt hitta jobb åt honom som it-tekniker på kommunen och i ett storkök. Men i båda fallen kritiserade de honom för hygien, som Tommy haft problem att sköta under senare år.

I storköket var det även tal om att han inte gjorde något, när han i själva verket stod och väntade på instruktioner och inte ville avbryta chefens samtal med andra kollegor, berättar Tommy.

Fokuserar på familjen

Men 2019 hände något. Tommy fick diagnosen bipolär sjukdom och rätt medicinering. Försörjningsstödet menade att de inte kunde hitta några jobb åt honom, och samtidigt ne-

kade Försäkringskassan honom sjukersättning.

- Fine, då tar vi en paus och fokuserar på min familj och problemen runt den, sade jag till socialtjänsten. Det är också ett heltidsjobb, säger Tommy, som har flera barn med adhd och en fru som också har psykiatrisk diagnos.

Oväntat nog accepterade socialtjänsten det, och nu räcker det med att han och hans fru fyller i sin ansökan om försörjningsstöd digitalt en gång i månaden, vilket tar en halvtimme.

- Det är underbart! Så här jävla bra har jag inte mått på länge. I somras kände jag till och med att jag mådde så bra att jag ville söka jobb på egen hand, men när barnens skola drog igång igen behövde jag lägga all energi på att få vardagen att fungera. Nu har jag inte lång tid, säger Tommy.

Anna Langseth

Bra med aktivering vid depression – men rätt sort

● Vid lätta och måttliga depressioner är det ofta bra att aktivera sig och återuppta sysslor som man har slutat med under depressionen.

Detta för att få ökat självförtroende och må bättre. Men det ska handla om sådant som känns bra att göra, och utan att ställa för höga krav på sig själv. Det kan vara att lyssna på musik, läsa böcker eller arbeta med något man tycker om att göra.

Även promenader eller träning förbättrar måendet om depressionen inte är så djup. Det är också bra att prata med någon, eftersom även denna typ av aktiviteter kan kännas oöverstigligen.

Källa: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, SBU

Foto: Adam Ihse/TT

